

ŠOLSKI CENTER ZA POŠTO, EKONOMIJO IN TELEKOMUNIKACIJE
LJUBLJANA

VIŠJA STROKOVNA ŠOLA

DIPLOMSKA NALOGA

NINA ZADNIK

Ljubljana, marec 2003

ŠOLSKI CENTER ZA POŠTO, EKONOMIJO IN TELEKOMUNIKACIJE
LJUBLJANA

VIŠJA STROKOVNA ŠOLA
študijski program: poštni promet

DIPLOMSKA NALOGA

RAZVOJ SISTEMA DDV V SLOVENIJI IN PRIPRAVE NA VSTOP V EU

Diplomantka: Nina Zadnik

Mentor: dr. Tine Stanovnik

Lektorica: Majda Kres, prof. nem. in slov. jezika

Vpisna številka: 12130080000

Ljubljana, marec 2003

ZAHVALA

Zahvaljujem se mentorju dr. Tinetu Stanovniku za vodenje, usmerjanje ter pomoč pri izdelavi diplomske naloge.

Izveček

Avtorica v nalogi predstavi razvoj sistema DDV v Sloveniji in priprave na vstop v Evropsko unijo. V prvem delu je predstavljen pojem DDV-ja in njegove najpomembnejše značilnosti s poudarkom na razlagi evropskih pravnih virov in evropskih direktiv. Osrednji del prinaša opis prvih sprememb Zakona o davku na dodano vrednost in pravilnika. V nadaljevanju sta podrobneje razložena Novela zakona o DDV, ter obdavčitev prometa in najema nepremičnin. Zadnji del je namenjen predstavitvi DDV-ja v Evropski uniji. V sklepu so podane glavne ugotovitve glede problematike DDV-ja ob vključevanju v Evropsko unijo.

Ključne besede

Slovenija, EU, DDV, mednarodne ekonomske integracije, davčni sistemi, davki, davčna reforma, zakonodaja

Abstract

In the diploma author presents the development of VAT system in Slovenia and preparations concerning admission to European union. The first part deals with the concept of VAT and its most important characteristics with the emphasis on explaining european legislation and regulations. The main part of the work brings the description of first bigger changes concerning tax law. The following part explains in detail VAT legislation an regulations. The last part explains VAT system in European union and brings main findings concerning problems with changes in VAT legislation at admission in European union.

Keywords

Slovenia, EU, VAT, international economic integrations, tax systems, taxes, tax reform, legislation,

KAZALO VSEBINE

SEZNAM KRATIC	5
1 UVOD	6
2 PREDSTAVITEV DAVKA NA DODANO VREDNOST	7
2.1 OBRAČUNSKA OBDOBJA	7
2.2 ODBITEK VSTOPNEGA DDV	7
2.2.1 Dopolnitev odstavka o odbitku vstopnega DDV	8
3 NOVE SPREMEMBE PRAVILNIKA	8
3.1 NASTANEK DAVČNE OBVEZNOSTI ZA OBRAČUN DDV PO NOVIH STOPNJAH	8
3.1.1 Prehod in obračun DDV	9
3.2 KNJIGI PREJETIH IN IZDANIH RAČUNOV TER OBRAZEC DDV-O	9
4 ZAKLJUČEK	10
5 VIRI IN LITERATURA	11
6 PRILOGE.....	13

KAZALO TABEL IN SLIK

Tabela 1: Obračunska obdobja v ZDDV, leto 2001	7
Tabela 2: Preglednica novih stopenj.....	8
Slika 1: Povprečna stopnja DDVja v EU	9

SEZNAM KRATIC

DDV	davek na dodano vrednost
EU	Evropska unija
BLA	blabalabla
BLA	blabalabla

1 UVOD

Po predlogu Zakona o davku na dodano vrednost, ki ga je slovenska vlada dala v prvo branje junija 1996 in v drugo branje maja 1998, je državni zbor Republike Slovenije dne 25. novembra 1998 zakon sprejel. Določbe tega zakona so se začele izvajati 1. julija 1999; izvzete so bile tiste določbe, ki se nanašajo na registracijo davčnih zavezancev in na opravila, ki jih je bilo treba dokončati pred izvajanjem tega zakona. Davek na dodano vrednost (DDV) je 1. julija 1999 nadomestil prometni davek. Pripomogel je k tekočemu in bolj izdatnemu polnjenju proračuna, z njegovo uvedbo pa je Slovenija izpolnila enega od pogojev za vstop v Evropsko unijo (EU).

Uvedba DDV-ja je zmanjšala možnost davčnih utaj in goljufij, zagotovila pa je tudi večjo nevtralnost, saj sistem DDV-ja ne omogoča veliko izjem. Uvedba DDV-ja je imela tako vpliv na cene, na konkurenčno sposobnost slovenskih podjetij doma, kot tudi na izvoz.

Osnovni namen mojega diplomskega dela je predstaviti razvoj sistema DDV v Sloveniji od njegove uvedbe do danes ter z njim povezane priprave na vstop v EU. S pregledovanjem literature sem poskušala najti najpomembnejše značilnosti DDV-ja, razloge zaradi katerih je Slovenija uvedla DDV, ter pojasniti kaj uvedba sploh zagotavlja. Torej ugotoviti prednosti uvedbe davka na dodano vrednost.

4 ZAKLJUČEK

Od 1. julija 1999, ko smo uvedli v Sloveniji davek na dodano vrednost se je zakon že večkrat spremenil, in to na skoraj vseh področjih, saj ga je potrebno v celoti prilagoditi oziroma uskladiti s pravnim redom Evropske unije. To je bil eden bistvenih pogojev za vstop v Evropsko unijo. Smiselno pa se je vprašati, kaj so nam te spremembe sploh prinesle.

Sprememba obračunskih obdobj, o čemer sem pisala v poglavju XX, se mi ne zdi korektna, saj sedaj davčni zavezanci (razen malih zavezancev) nimajo pogojev, da bi izbrali alternativo mesečnemu oddajanju in plačevanju DDV; omejuje jih namreč letni promet, s katerim je zakon določil kdo bo mesečni, trimesečni ali polletni zavezanec. Sprememba koristi davčnim upravam, saj s tem zmanjšajo administrativne stroške, davčnim zavezancem pa le zmanjšujejo zmožnost plačila davka po obračunu (likvidnostni problem). Zelo nazoren primer je podjetje, ki se ukvarja z dejavnostjo taksistov: je polletni zavezanec, saj ne dosega večjega prometa. Poleg tega je omejeno že pri vstopnem davku, saj le-tega pri računih, ki so povezani z avtomobili (gorivo, popravila ipd.), ne sme odbiti po zakonu o davku na dodano vrednost, kar pomeni še večjo obveznost do države. Če bi to obveznost »razdelili« na mesece, bi za podjetje to predstavljalo lažje plačilo DDV in tudi šol, ki ga doživi podjetje ob tem, bi bil manjši. Ob tem se pojavi še problem zamudnih obresti, saj davčna uprava v primeru, da zavezanec ne plača na dan zapadlosti obveznosti, zaračuna zakonske zamudne obresti.

Pred pristopom v EU je potrebno še marsikaj postoriti. Potrebno je omeniti, da še niso v celoti upoštevane določbe 6. smernice EU, predvsem glede višine praga, pod katerim je davčnim zavezancem omogočena uporaba poenostavljenih postopkov obdavčitve, in glede nižje stopnje DDV za naslednje kategorije blaga in storitev: priprava jedi, vino, nosilci besed, slike in zvoka itd.

5 VIRI IN LITERATURA

1. BEČ, Nevenka et al. 1999. *Zakon o davku na dodano vrednost (ZDDV) : s komentarjem*. 1. nat. Ljubljana : Gospodarski vestnik. (Zbirka Nova slovenska zakonodaja). ISBN 86-7061-205-4.
2. BEŠTER, Martina. 1999. *Vpliv uvedbe DDV na konkurenčnost slovenskega gospodarstva : diplomsko delo*. Ljubljana : [M. Bešter].
3. BREZOVNIK, Alenka. 2002. *Davčna tajnost ščiti davčne utajevalce*. Dnevnik [online]. 27. feb. [citirano 18. okt. 2004; 13:50]. Dostopno na spletnem naslovu: <<http://www.dnevnik.si/clanekb.asp?id=18467&ed=&datum=&poskus=prvic>>. ISSN 1581-3037.
4. DDV v Evropski uniji : pobiranje DDV, če ni carine, in boj proti utajam. 2000. *Denar : revija o davkih*, 15. okt., let. 10, št. 15, str. 19-21. ISSN 0354-0472.
5. HERCOG, Branka, HRIBERNIK, Sonja, in VRANIČAR, Mateja. 2000. *Obračunavanje DDV pri izvozu in uvozu*. Ljubljana : Ministrstvo za finance, Davčna uprava Republike Slovenije. (Davčni bilten).
6. *Interno gradivo Davčne uprave RS*. 2002. Ljubljana : Ministrstvo za finance, Davčna uprava Republike Slovenije.
7. JURANČIČ, Iztok, in BERDNIK VOZEL, Mojca. 2001. Vladni moralni hazard. *Gospodarski vestnik : slovenski poslovni tednik*, 12.-18. nov., let. 50, št. 46, str. 29-32. ISSN 0432-1146.
8. Kaj je DDV prinesel v enem letu. 2000. *Denar : revija o davkih*, 30. sept., let. 10, št. 14, str. 16-17. ISSN 0354-0472.
9. PIRC, Antonija. 1999. *Davek na dodano vrednost*. 1. izd., 1. nat. Ljubljana : Novi Forum. ISBN 961-90196-7-9.
10. Pravilnik o izvajanju zakona o davku na dodano vrednost. 2002. *Uradni list*, 11. september, let. 12, št. 79, str. 8593-8634. ISSN 1318-0576.
11. SVILAR, Branka, in DROBNIČ, Nada. 1999. *Zakon o davku na dodano vrednost ; Pravilnik o izvajanju zakona o davku na dodano vrednost : komentar* [CD ROM]. Lesce : Oziris.

12. *VAT European union 2003* [online]. [Citirano 9. nov. 2004; 19:45]. Dostopno na spletnem naslovu:
<http://www.agn.org/europeafrica/taxbrochures/Graph_VAT_European_Union_2003.pdf>.
13. ZADNIK, Nina. 2003. *Razvoj sistema DDV v Sloveniji in priprave na vstop v EU* [online]. Ljubljana : [N. Zadnik], [citirano 20. okt. 2004; 13:17]. Dostopno na spletnem naslovu: <http://www.cek.ef.uni-lj.si/u_diplome/zadnik696.pdf>.
14. WAKOUNIG, Marian. 2003. Davki v EU : kaj lahko pričakuje Slovenija po 1. maju 2004, posebej na področju DDV. V: *Dnevi slovenskih pravnikov 2003*. Ljubljana : Gospodarski vestnik, str. 1092-1106.
15. Zakon o davku na dodano vrednost : uradno prečiščeno besedilo /ZDDV-UPB2/. 2004. *Uradni list Republike Slovenije* [online]. 23. dec., št. 89 [citirano 21. okt. 2004; 14:35], str. 8433-8450. Dostopno na spletnem naslovu: <<http://www.uradni-list.si/1/ulonline.jsp?urlid=199889&dhid=23401>. ISSN 1580-3074>.
16. ZALOKAR, Nuša. 2001. DDV – sprememba zakona. *IKS : revija za računovodstvo in finance*, jun., let. 28, št. 8, str. 34-40. ISSN 0351-9090.
17. ZALOKAR, Nuša, in PRISLAN, Barbara. 2001. *Spremembe predpisov o davku na dodano vrednost in davku na promet nepremičnin : gradivo za posvetovanja*. Ljubljana : Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije.

6 PRILOGE

Priloga 1: Prikaz ...